RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Suppletieaanvraag ontplofbare oorlogsresten

Zaak- & documentnr. : Z/26/145168 201718489
Opsteller : Michel Bakker
Portefeuillehouder : A.J. van Hout
Afdeling : Advies

Samenvatting
Gemeenten kunnen via het gemeentefonds in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog (de zogenoemde bommenregeling). Het vergoedingspercentage over het jaar 2025 is 68% van de gemaakte kosten en kan met een raadsbesluit bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) worden teruggevraagd.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met de suppletieaanvraag voor de kosten van de gemeente voor opsporing en ruiming van ontplofbare oorlogsresten van **€ 27.335,70** exclusief BTW. (Conform de 68%-suppletieregeling wordt **€ 18.588,28** ontvangen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties).

Aanleiding
Het is noodzakelijk dat in Westervoort onderzoek wordt gedaan naar ontplofbare oorlogsresten in de grond voordat men grondroerende werkzaamheden uitvoert. Dat komt omdat tijdens de Tweede Wereldoorlog veel resten zijn achtergebleven.

De gemeente Westervoort heeft in het jaar 2025 onderzoek gedaan naar ontplofbare oorlogsresten in Westervoort-Noord en Westervoort-Centrum. Deze onderzoekskosten zijn in totaal € 27.335,70 exclusief BTW (zie bijlage “Overzicht kosten Westervoort 2025“).

Planning
Aanvragen die vóór 1 april door het ministerie van BZK zijn ontvangen worden, na beoordeling, in het jaar van ontvangst toegekend.

Beoogd effect
Met het raadsbesluit wordt de suppletieaanvraag ingediend bij het ministerie van BZK voor een bijdrage van de kosten van het opsporen en ruimen van explosieven. Uiteindelijk betaalt de gemeente zelf 32% van de gemaakte kosten.

Argumenten
1.1 Het geld is via het gemeentefonds beschikbaar.
In Nederland is een vangnet ingericht om de kosten die samenhangen met het opsporen van ontplofbare oorlogsresten te dekken. Dit vangnet is in de vorm van een suppletie uit het gemeentefonds ingericht. Indien de gemeenteraad besluit tot het aanvragen van de suppletie van ontplofbare oorlogsresten, wordt een bijdrage van 68% van de projectkosten ontvangen. De overige 32% valt ten laste van het project zelf (voor de gemeente als opdrachtgever). In het gemeenteraadsbesluit dient te worden aangegeven wat het bedrag (exclusief btw) van de suppletieaanvraag is.

1.2 In de Tweede Wereldoorlog is hevig gevochten in en rond Westervoort. De bodem bevat daardoor nog explosieven uit die tijd.
Uit vooronderzoek is gebleken dat het aantreffen van explosieven bij grondroerende projecten niet kan worden uitgesloten. Onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten is hierdoor noodzakelijk en zorgt voor extra kosten. Om die reden is het eerdergenoemde vangnet ingericht.

1.3 Onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten is in het belang van de veiligheid.
De werkzaamheden worden uitgevoerd onder strenge veiligheidscondities. Dit is van belang omdat een explosief bij ontbranding ernstig letsel kan veroorzaken. Tevens wordt op deze wijze de veiligheid gewaarborgd voor werklieden en omwonenden. Als wordt geconcludeerd dat uit vooronderzoek mogelijk explosieven in de grond zitten, dan worden deze ook verwijderd. De bodem wordt dus na onderzoek altijd vrijgemaakt van ontplofbare oorlogsresten.

Kanttekeningen
Er zijn geen tegenargumenten.

Financiële paragraaf
De bommenregeling is onderdeel van het gemeentefonds. Voor onderzoek heel Nederland is hiervoor een bedrag gereserveerd uit het gemeentefonds. De gemeenten die onderzoek doen naar oorlogsresten kunnen aanspraak maken op dit gereserveerde bedrag. Het is dus een collectieve bijdrage van alle gemeenten. De uitkering uit dit gereserveerde bedrag wordt geregeld door het ministerie van BZK. Om de bijdrage van 68% dit jaar te ontvangen, moet de aanvraag voor 1 april 2026 worden ingediend bij het ministerie van BZK. Daarna zal het bedrag van € 18.588,28 via het gemeentefonds worden uitgekeerd.

Participatie en communicatie
Als door de gemeenteraad akkoord wordt gegeven op de suppletieaanvraag, dan wordt het besluit doorgestuurd naar het ministerie van BZK met het verzoek de bijdrage over te maken naar de gemeente.

Duurzaamheid (alleen voor Westervoort)
De ontplofbare oorlogsresten bevatten materiaal dat (bij corroderen) schadelijk kan zijn voor de bodem. Daarnaast kan het in handen van een particulier gevaar opleveren. Door onderzoek te doen en het ruimen van ontplofbare oorlogsresten wordt de schadelijkheid en het mogelijke gevaar weggenomen. Door akkoord te gaan met de vergoeding wordt toekomstig onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten gestimuleerd.

Intergemeentelijke samenwerking
Er is geen intergemeentelijke samenwerking. Enkel met het ministerie van BZK.

Bijlagen

nr	documentnummer	onderwerp	openbaarheid
1	201718503	Raadsbesluit	Openbaar
2	201718439	Overzicht kosten Westervoort 2025	Openbaar

Westervoort, 20 januari 2026

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort,

M. Sluiter (MA)
secretaris

Drs. A.J. van Hout
burgemeester